

# INDIVIDUELT KAPITALBEHOV

2011 2012 2013 **2014** 2015 2016

# Risikooplysninger for Sparekassen Sjælland

## Redegørelse vedrørende individuelt kapitalbehov og tilstrækkeligt kapitalgrundlag

(pr. 31. december 2014)

### *Lovgrundlag.*

Ifølge kapitaldækningsbekendtgørelsen skal sparekassen offentliggøre oplysninger om opgørelse af det individuelle kapitalbehov og det tilstrækkelige kapitalgrundlag. De oplysninger, der skal offentliggøres, fremgår af kapitaldækningsbekendtgørelsens bilag 2 pkt. 2-6.

Nedenfor følger oplysningerne omkring opgørelsen af det individuelle kapitalbehov og det tilstrækkelige kapitalgrundlag i Sparekassen Sjælland.

### *Beskrivelse af kapitalbehovsmodel m.v.*

Sparekassens interne proces for vurdering og opgørelse af kapitalbehovet (ICAAP - Internal Capital Adequacy Assessment Process) er udgangspunktet for fastsættelsen af sparekassens tilstrækkelige kapitalgrundlag og kapitalbehov.

I ICAAP'en identificeres de risici, som Sparekassen Sjælland er eksponeret overfor med henblik på at vurdere risikoprofilen. Når risiciene er identificeret, vurderes det, hvordan disse evt. kan reduceres f.eks. ved forretningsgange, beredskabsplaner m.m. Endelig vurderes det, hvilke risici, der skal afdækkes med kapital.

Sparekassen Sjællands bestyrelse har som minimum kvartalsvis drøftelse omkring fastsættelsen af kapitalbehovet. Drøftelserne tager udgangspunkt i en opgørelse som sparekassens direktion har ansvaret for at udfærdige.

Indstillingen indeholder forslag til størrelsen på kapitalbehovet, herunder forslag til omfang af tillæg for særlige risici og forhold, der nødvendiggør et tillæg i kapitalbehovet.

På baggrund af drøftelsen træffer bestyrelsen afgørelse om opgørelsen af sparekassens kapitalbehov, som skal være tilstrækkelig til at dække sparekassens risici, jf. lov om finansiel virksomhed § 124, stk. 1 og 4.

Herudover drøfter bestyrelsen en gang om året indgående opgørelsesmetoden for sparekassens kapitalbehov, herunder hvilke risikoområder der bør tages i betragtning ved beregningen af kapitalbehovet.

Sparekassens ledelse har valgt, at der ved opgørelsen af sparekassens kapitalbehov tages udgangspunkt i en skabelon udarbejdet af Lokale Pengeinstitutter samt i Finanstilsynets seneste udstedelse af "Vejledning om tilstrækkelig kapitalgrundlag og kapitalbehov for pengeinstitutter". Der er tale om den såkaldte 8+ model, hvor der tages udgangspunkt i minimumskravet på 8 pct. af den samlede risikoeksponering med tillæg for risici og forhold, som ikke fuldt ud afspejles i opgørelsen af risikoeksponeringen. I det omfang Tilsynet har anbefalet anvendelse af benchmark, er disse benchmarks lagt til grund for vores vurderinger.

Det er ledelsens vurdering, at sparekassen ved at tage udgangspunkt i denne model og vejledningen fra Finanstilsynet får opgjort et kapitalbehov, der er passende til at dække sparekassens risici.

I den metode, som Sparekassen Sjælland anvender til at opgøre kapitalbehovet, foretages der en vurdering af sparekassens risikoprofil inden for seks risikoområder (indtjening, udlåns-vækst, kreditrisiko, markedsrisiko, likviditetsrisiko og operationelle risici).

### ***Indtjening:***

Benchmark fra Tilsynet anbefaler institutter med en indtjening på mindre end 1 pct. af udlån og garantier, opgjort før nedskrivninger/hensættelser, at afsætte ekstra kapital.

Sparekassens indtjening før nedskrivninger, kursreguleringer og resultat af kapitalinteresser sat i forhold til udlån og garantier er væsentligt over 1 pct. Indtjeningen de forudgående år er desuden høj og uden store udsving. Selv et fald på 40 pct. i indtjeningen og en samtidig stigning i både udlån og garantier på 10 pct., medfører ikke at indtjeningen falder til under 1 pct. Der afsættes derfor ikke et tillæg vedrørende indtjeningen.

### ***Udlånsvækst:***

Benchmark anbefaler institutter med en forventet udlånsvækst over 10 pct. at afsætte ekstra kapital.

Korrigeret for købet af den sunde del af Max Bank har Sparekassen siden 2010 løbende oplevet et fald i udlånet. De kommende år forventes udlånsvæksten ligeledes at være begrænset, og den vurderes ikke at overstige 10 pct. årligt. Det vurderes derfor, at der ikke er behov for tillæg for vækst i udlånet.

Det vurderes ligeledes, at der ikke er behov for yderligere tillæg på grund af høj vækst indenfor nye geografiske områder, specielle geografiske områder, brancher eller tilsvarende.

### ***Kreditrisiko:***

Kreditrisici for store kunder med finansielle problemer:

For større kunder med finansielle problemer vurderer sparekassen det forsigtigt skønnede tab. Kunder med finansielle problemer omfatter kunder i de af tilsynets fastsatte bonitetskategorier 1 og 2C. Større kunder er kunder, der udgør mere end 2 pct. af sparekassens kapitalgrundlag.

Det forsigtigt skønnede tab er det nettotab, som ud fra en forsigtig og fremadrettet vurdering risikeres at tabes, hvis større engagementer med kunder med finansielle problemer skal afvikles p.g.a. misligholdelse. Afvikling af eventuelle sikkerheder forudsættes at skulle ske inden for 6 måneder.

Pr. 31. december er det skønnede tab for store kunder med finansielle problemer opgjort til 114,7 mio. kroner, hvilket er tillagt i opgørelsen af det tilstrækkelige kapitalgrundlag.

Øvrige kreditrisici:

Der er foretaget en vurdering af, hvorvidt der er særlige kreditrisici i den øvrige kreditportefølje (under 2 pct. af kapitalgrundlaget), som ikke er tilstrækkelig dækket af de afsatte 8 pct.

Privatkunder på især Syd- og Vestsjælland er udfordret økonomisk på mange måder. Det betyder bl. a. at en del kunder med afdragsfrie Totalkreditlån, vil have svært ved at betale afdragene når afdragsfriheden udløber. Mange af disse kunder vil tillige, på grund af de store prisfald der har været på mange ejendomme i vores markedsområde, have ejendomme der er overbelånt. Det vil derfor for mange være næsten umuligt at omlægge lån og derved forlænge løbetid, eller få ny afdragsfri periode. Sparekassen har valgt at afsætte yderligere 60 mio. kr. i kapitalbehovet på privatkunder til at dække risiko i forbindelse med udløb af afdragsfrihed.

Sparekassen en stor portefølje af store ejendomsengagementer. Der er naturligvis en vis usikkerhed i vurderingen af sikkerhedernes værdi, og dermed den beregnede risiko i engagementerne. På baggrund heraf afsættes der, udover søjle-1 kravet og det der er afsat under koncentration på store engagementer og koncentration på brancher, yderligere 20 mio. kr. på dette område.

Derudover er det sparekassens vurdering, at der er forhøjet risiko på landbrug og især svineproducenter, som følge af blandt andet manglende eksport af svin til Rusland og generelt lave afregningspriser. Der afsættes derfor yderligere 30 mio. kr. vedrørende landsbrugskunder.

Sparekassen har også under øvrige risici vurderet om en rentestigning, der medfører øgede rentetilskrivninger på variabelt forrentede lån og reducerede sikkerhedsværdier, vil medføre behov for et tillæg. Vores vurdering er, at dette scenarie ikke vil kræve et tillæg til den allerede afsatte kapital.

Koncentrationsrisiko på individuelle engagementer:

Benchmark tilsiger institutter, hvor de 20 største engagementer udgør mere 4 pct. af den samlede engagementsmasse at afsætte ekstra kapital.

Sparekassen anvender metoden hvor de 20 største risikoeksponeringer holdes op imod de samlede risikoeksponeringer. Såfremt andelen af de 20 største engagementer udgør mere end 4 pct. tages der som udgangspunkt et tillæg. Fra 2014 indregnes tillægget med 100 pct., hvor det tidligere har været vægtet med 50 pct.

Pr. 31. december afsættes et tillæg på 25,7 mio. kroner.

Koncentrationsrisiko på brancher:

Vejledningen fra Tilsynet anbefaler anvendelse af Herfindahl Hirschman indekset.

Til vurdering af koncentrationsrisikoen på brancher anvendes Herfindahl Hirschman indekset (HHI). Metoden kan give et tillæg, hvis andelen af engagementer i en branche overstiger 20 pct. af den samlede engagementsmasse. Fra 2014 indregnes tillægget med 100 pct., hvor det tidligere har været vægtet med 50 pct.

Pr. 31. december afsættes et tillæg på 32,2 mio. kroner

### ***Markedsrisiko:***

#### Renterisici:

Benchmark fra Tilsynet tilsiger tillæg, såfremt der er positioner indenfor handelsbeholdningen større end 5 pct. af kernekapitalen efter fradrag. Der beregnes også tillæg for renterisiko udenfor handelsbeholdningen.

I beregningen af tillæg for renterisici tages der udgangspunkt i den forventede udnyttelse af de maksimale grænser for risici, som bestyrelsen har sat for direktionens beføjelser til at tage markedsrisici jf. FIL § 70.

Tillæggene beregnes ud fra en rentestigning eller et rentefald på 2 pct.-point. På fastforrentet indlån regnes dog med at renten kun kan falde til 0 procent. Det vurderes også om rentestrukturen giver anledning til at afsætte ekstra kapital på området. Dette kan f. eks. gøres ved at vippe rentekurven i stedet for at parallelforskyde den.

Der afsættes herefter 24,9 mio. kroner i tillæg.

#### Aktierisici:

Benchmark tilsiger institutter med en aktiebeholdning større end 50 pct. af kernekapitalen efter fradrag at afsætte ekstra kapital. Aktiebeholdningen opgøres eksklusiv sektoraktier.

Sparekassens aktiebeholdning eksklusiv sektoraktier er langt under 50 pct. af kernekapitalen efter fradrag, hvorfor der ikke afsættes noget tillæg.

#### Valutarisici:

Med udgangspunkt i tilsynets vejledning omkring valutaindikator 1 og valutaindikator 2 beregnes her ikke noget tillæg. Da vi har relativt lave grænser for valutaindikator 1 og valutaindikator 2 ligger generelt under 0,1.

### ***Likviditetsrisiko:***

Sparekassen har et indlånsoverskud eksklusiv professionelle aktører på 4,5 mia. kroner. Hvorfor et tillæg ikke skønnes nødvendigt.

### ***Operationel risiko:***

Ved operationel risiko forstås risikoen for økonomiske tab som følge af u hensigtsmæssige eller mangelfulde interne procedurer, menneskelige eller systemmæssige fejl eller som følge af eksterne begivenheder, inklusive retslige risici.

I Finanstilsynets vejledning er opstillet en række punkter omkring opbygningen af organisationen, samt en række punkter der kan forøge de operationelle risici.

På baggrund heraf vurderes der ikke, at være behov for afsættelse af yderligere kapital.

### ***Gearing:***

Gearingsgraden er et simpelt ikke risikobaseret gearingskrav, der supplerer de øvrige kapitalkrav, 8 pct. kravet og solvensbehovet.

Gearingsgraden beregnes ved at dividere sparekassens kernekapital med de samlede uvægtede eksponeringer. Gearingsgraden skal være større end 3 pct.

Sparekassens gearingsgrad er 10 procent. Selv ved at stresse gearingsgraden med fald i kernekapital eller stigning i uvægtede eksponeringer forbliver gearingsgraden på et højt niveau. Det vurderes derfor at der ikke er behov for tillæg under dette punkt.

### ***Eventuelle tillæg som følge af lovbestemte krav:***

Der skønnes ikke at være behov for tillæg under dette punkt.

De risikofaktorer, der er medtaget i modellen, er efter Sparekassen Sjællands opfattelse dækkende for alle de risikoområder, som lovgivningen kræver, at sparekassens ledelse skal tage højde for ved fastsættelse af kapitalbehovet samt de risici, som ledelsen finder, at Sparekassen Sjælland har påtaget sig.

Derudover skal bestyrelse og direktion vurdere, hvorvidt kapitalgrundlaget er tilstrækkelig til at understøtte kommende aktiviteter. Denne vurdering er i Sparekassen Sjælland en del af den generelle fastlæggelse af kapitalbehovet. Ledelsen vurderer derfor hvert år, hvordan forventningerne til de kommende år, herunder vækstforventningerne, påvirker opgørelsen af kapitalbehovet.

*Tilstrækkeligt kapitalgrundlag og kapitalbehov pr. 31.december 2014.*

		1.000 kr.	%
1	Søjle I-kravet (8 pct. af de risikovægtede poster)	866.396	8,00
2	Indtjening (kapital til risikodækning som følge af svag indtjening)	0	0,00
3	Udlånsvækst (kapital til dækning af organisk vækst i forretnings-volumen)		0,00
4	Kreditrisici	283.207	2,62
	Heraf:		
4a	Kreditrisici på store kunder med finansielle problemer	114.686	1,06
4b	Øvrig kreditrisici	110.700	1,02
4c	Koncentrationsrisiko på individuelle engagementer	25.667	0,24
4d	Koncentrationsrisiko på brancher	32.154	0,30
5	Markedsrisici	24.930	0,23
	Heraf:		
5a	Renterisici	24.930	0,23
5b	Aktierisici	0	0,00
5c	Valutarisici	0	0,00
6	Likviditetsrisici (kapital til dækning af dyrere likviditet)	0	0,00
7	Operationelle risici (kapital til dækning af operationelle risici udover søjle I)	0	0,00
8	Gearing (kapital til dækning af risici som følge af høj gearing)	0	0,00
9	Eventuelle tillæg som følge af lovbestemte krav	0	0,00
	<b>Kapitalbehov i alt</b>	<b>1.174.533</b>	<b>10,85</b>
	Heraf:		
	Kreditrisici 4	283.207	2,62
	Markedsrisici 5	24.930	0,23
	Operationelle risici 7	0	0,00
	Øvrige risici 2 + 3 + 6 + 8	0	0,00
	Tillæg som følge af lovbestemte krav 1 + 9	866.396	8,00
	Risikovægtede poster	10.829.945	

*Sparekassen Sjællands kapitalforhold / kapitalmæssige overdækning.*

<b>Kapitalgrundlag efter fradrag</b>	<b>2.214.077 tkr</b>
<b>Tilstrækkeligt kapitalgrundlag</b>	<b>1.174.533 tkr.</b>
<b>Kapitalmæssig overdækning</b>	<b>1.039.544 tkr.</b>
<b>Kapitalprocent</b>	<b>20,44 %</b>
<b>Kapitalbehov</b>	<b>10,85 %</b>
<b>Kapitalmæssig overdækning</b>	<b>9,60 %</b>

Sparekassen har opgjort kapitaloverdækningen til 9,60 pct.-point ud fra et kapitalbehov på 10,85 pct. og en faktisk kapitalprocent på 20,44 pct. Kapitaloverdækningen anses som tilfredsstillende.



## Sparekassen Sjælland-koncernen

- 39 filialer fordelt på Sjælland og Fyn  
(+ to nye filialer på vej i Valby og i Dragør)
- 27.000 garanter
- 534 medarbejdere
- Indlån 15.707 mio.kr.
- Udlån 9.981 mio.kr.
- Balance 19.322 mio.kr.
- 142.000 kunder
- Kapitalprocent 14,7 %



**SPAREKASSEN  
FYN**

14 filialer på Fyn  
39.500 kunder  
160 medarbejdere  
Indlån 4.478 mio.kr.  
Udlån 3.292 mio.kr.  
Kapitalprocent 15,2 %

**WWW.SPARFYN.DK**

Sparekassen Fyn  
Markedspladsen 15  
5600 Faaborg  
Telefon: 63 61 18 00  
E-mail: [marked@sparfyn.dk](mailto:marked@sparfyn.dk)  
CVR: 13 25 55 04



**SPAREKASSEN  
SJÆLLAND**

25 filialer på Sjælland  
(+ to nye filialer på vej i Valby og i Dragør)  
102.500 kunder  
27.000 garanter  
366 medarbejdere  
Indlån 11.220 mio.kr.  
Udlån 6.664 mio.kr.  
Kapitalprocent 20,4 %

**WWW.SPKS.DK**

Sparekassen Sjælland  
Isefjords Alle 5  
4300 Holbæk  
Telefon: 59 48 11 11  
E-mail: [info@spks.dk](mailto:info@spks.dk)  
CVR: 29 15 78 12